

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 14 oktober 2014 inzake Aanbieding van het Addendum voor 2015 op het Toezichtkader BVE 2012 (Kamerstuk 31 524, nr. 217).

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Meelker

I.	Vragen en opmerkingen uit de fracties	2
	<i>1. Algemeen</i>	2
	<i>2. Het addendum voor 2015 op het Toezichtkader BVE 2012</i>	2
	<i>Toepassing oordeel «slecht»</i>	3
	<i>Het opnemen van de beoordeling «toegevoegde waarde»</i>	4
II.	Reactie van de Minister	4

I. Vragen en opmerkingen uit de fracties

1. Algemeen

De leden van de VVD-fractie hebben met enige verbazing kennisgenomen van het Addendum voor 2015 op het Toezichtkader BVE¹ 2012.

De leden van de PvdA-fractie hebben kennisgenomen van het onderhavige addendum.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de het Addendum 2015 op het Toezichtkader BVE 2012. Deze leden hebben nog wel een aantal vragen.

De genoemde leden vragen waarom gekozen is voor een addendum in plaats van gewoon over te gaan op een nieuw toezichtkader per medio 2016? Worden in dit nieuwe toezichtkader ook de ervaringen met dit addendum meegenomen, zo vragen zij.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het Addendum voor 2015 op het Toezichtkader BVE 2012. Graag willen zij de Minister nog enkele vragen voorleggen.

2. Het addendum voor 2015 op het Toezichtkader BVE 2012

De leden van de VVD-fractie merken op dat het addendum bepaalt dat de beoordeling van onderwijsinstellingen door de onderwijsinspectie op tal van punten wordt versoepeld. De Inspectie meldde eerder² dat slechts 5% van de bekostigde mbo-opleidingen³ door haar als «goed» wordt beoordeeld. Vindt de Minister het een goede zaak als dit cijfer kunstmatig naar boven wordt bijgesteld door middel van een aanpassing van de beoordelingssystematiek, zo vragen zij.

Daarnaast merken deze leden op dat de Minister eerder meldde⁴ dat de Inspectie jaarlijks slechts bij ongeveer 3% van de opleidingen het aspect «programma» controleert. Betekent dit dat iedere opleiding ongeveer eens in de 30 jaar op dit vlak wordt gecontroleerd? Wat is de invloed van de nu voorliggende versoepeling van de beoordelingscriteria op dit percentage? Zij vragen of de Minister kan aangeven wie er precies kijkt naar de daadwerkelijke kwaliteit (dus niet kwaliteitsborging) van de opleidingen die mbo-instellingen aanbieden.

De leden van de CDA-fractie zijn benieuwd hoe de betrokken organisaties hebben gereageerd op dit addendum en op welke punten deze is

¹ BVE: beroepsonderwijs en volwasseneneducatie

² Onderwijsverslag 2012/2013, Staat van het Onderwijs, p. 165 (tabel 4.3a) (Zie bijlage bij Kamerstuk 33 750-VIII, nr. 107)

³ mbo: middelbaar beroepsonderwijs

⁴ Verslag houdende een lijst van vragen en antwoorden inzake vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2015(Kamerstuk 34 000 VIII, nr. 10, vraag 51)

gewijzigd naar aanleiding van hun commentaar. Welke opmerkingen van deze organisaties zijn niet meegenomen en waarom niet, zo vragen zij. Deze leden vragen voorts hoe rekening wordt gehouden met de uitstroom van de kwetsbare leerlingen van met name niveau 1, maar ook niveau 2. Tevens vragen zij de Minister om aan te geven in hoeverre dit addendum de lastendruk bij de instellingen verhoogd. Ook vragen de genoemde leden aan de Minister hoe met dit addendum wordt bewerkstelligd dat de instellingen hun kwaliteit verbeteren.

De leden van de D66-fractie merken op dat de Minister de Kamer laat weten dat onderwijsinstellingen het waarderingskader, dat is opgebouwd uit drie beoordelingslagen, te complex vinden. Daarom heeft de Minister besloten dat indicatoren voortaan richtinggevend in plaats van normerend worden gebruikt. Dit lijkt de genoemde leden een goed besluit. Wel vragen zij de Minister toe te lichten wat hiervan de consequenties zijn.

Toepassing van het oordeel «slecht»

De leden van de VVD-fractie merken op dat de Inspectie aangaf de beoordelingssystematiek aan te passen om zo het oordeel «slecht» minder vaak te hoeven uitdelen. Reden is dat dit door de instellingen als demotiverend wordt ervaren. De genoemde leden willen niet dat de lat lager wordt gelegd, maar juist dat onderwijsinstellingen ervoor gaan zorgen dat zij de lat kunnen halen. Deelt de Minister de mening dat de Inspectie zich tot prioriteit moet stellen om te controleren of opleidingen fatsoenlijk onderwijs verzorgen? Deelt de Minister voorts de mening dat het geen taak is van de Inspectie van het Onderwijs om onderwijsinstellingen een gemotiveerd gevoel te geven door de meetcriteria te versoepelen, zo vragen zij.

Wat deze leden betreft draait goed onderwijs om de leerling. Die heeft recht op goed onderwijs, want dat kan bepalend zijn voor zijn/haar kans op werk gedurende de rest van zijn/haar leven. Deelt de Minister de mening dat een slechte onderwijskwaliteit in alle gevallen als zodanig door de Inspectie benoemd moet worden, omdat dit in alle gevallen belangrijker is dan de gevoelens van de betreffende opleiding, zo vragen de genoemde leden.

Slecht presterende opleidingen mogen geen vrijbrief krijgen. Goed presterende opleidingen moeten daarvoor worden beloond. Deelt de Minister de mening dat het voor de goed presterende instellingen juist zeer demotiverend werkt als hun beoordeling niet of nauwelijks verschilt van die van een opleiding die niet goed presteert? Daarnaast willen deze leden graag van de Minister weten of deze aanpassing van de beoordelingssystematiek ertoe zal leiden dat het risicogerichte toezicht in de toekomst zal afnemen.

De leden van de PvdA-fractie hebben twijfels bij de overweging die ten grondslag ligt om het inspectieoordeel «slecht» voortaan alleen nog te gebruiken als is voldaan aan géén van de aspecten bij het bijbehorende gebied: instellingen zouden het oordeel «slecht» ervaren als demotiverend. Kan de Minister nader toelichten waarom deze demotiverende werking wel zou dreigen bij de bve-sector, terwijl de onderwijsinspectie in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs onverkort scholen behalve als «zwak», ook als «zeer zwak» kan beoordelen? Waarin verschillen deze sectoren van de bve-sector, opdat daar wel harde beoordelingen mogen worden geveld, zo vragen de genoemde leden.

De leden van de CDA-fractie vragen de Minister om aan te geven waarom de normering van de oordelen «goed», «voldoende», «onvoldoende» en met name «slecht» minder streng zijn geworden. In het Addendum geeft de Minister aan dat instellingen met name het oordeel «slecht» demoti-

verend vonden en dat deze daarom is aangepast. Is dat juist niet voldoende prikkel om beter te worden, waarom moet de normering daarvoor worden versoepeld? Wat is de reden dat in het mbo de normering soepeler wordt terwijl de afgelopen jaren de normen voor het vo⁵ en po⁶ strenger zijn geworden, zo vragen de genoemde leden. Deze leden vragen voorts aan de Minister om aan te geven hoe lang een instelling de norm «slecht» kan hebben. Waarom is niet het voornemen, net als bij po en vo, dat instellingen maar één jaar «slecht» of «onvoldoende» mogen scoren?

Het opnemen van de beoordeling «toegevoegde waarde»

De leden van de CDA-fractie lezen dat naast het jaarresultaat en het diplomaresultaat voortaan ook de toegevoegde waarde wordt beoordeeld. Deze leden vragen de Minister aan te geven op welke wijze de inspectie de toegevoegde waarde gaat beoordelen. Kan de Minister aangeven of en zo ja welke ervaringen er hiermee zijn in het po en vo, zo vragen deze leden

De leden van de D66-fractie constateren dat de Minister voornemens is ook het aspect «toegevoegde waarde» op te nemen in het Toezichtkader 2016, naast de aspecten jaarresultaat en diplomaresultaat. Tevens wordt er meer gekeken naar het succes van eerstejaars en het percentage studenten dat de opleiding volgde binnen de nominale studieduur. Kan de Minister toelichten wat er precies wordt verstaan onder «toegevoegde waarde», en op welke wijze zij dit wilt gaan meten en beoordelen? Tot slot vragen deze leden of de Minister kan toelichten wat zij wilt doen met de cijfers over het succes van eerstejaars en het percentage studenten dat de opleiding volgde binnen de nominale studieduur, en waar deze voor worden gebruikt.

II. Reactie van de Minister

⁵ vo: voortgezet onderwijs

⁶ po: primair onderwijs